

УДК 330

[http://doi.org/10.31474/1680-0044-2019-2\(21\)-27-29](http://doi.org/10.31474/1680-0044-2019-2(21)-27-29)

О.Ю. Попова
С.І. Кравченко
Н.О. Подлужна

МОТИВАЦІЯ РОЗВИТКУ ПРИВАТНОГО МЕДИЧНОГО СЕКТОРУ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА НА ЗАСАДАХ СТАЛОСТІ

Мета роботи полягає у дослідженні мотивації розвитку приватного медичного сектору в системі державно-приватного партнерства на засадах сталості.

Результати. Підкреслено, що виклики стійкості в системі охорони здоров'я включають фрагментацію системи охорони здоров'я, обмеження робочої сили та інвестиції у вдосконалення технологій, що чинять тиск на фінансовий потенціал систем охорони здоров'я для задоволення потреб. Показано, що різні форми взаємодії та способи співпраці між державним та приватним секторами, відомі як державно-приватне партнерство, все частіше вивчаються як засіб мобілізації ресурсів для підвищення спроможності та стійкості системи охорони здоров'я. Досліджено складові мотивації розвитку приватного медичного сектору в системі державно-приватного партнерства на засадах сталості. Надано рекомендації щодо побудови портфоліо базових мотивів розвитку приватного медичного сектору в системі державно-приватного партнерства на засадах сталості.

Ключові слова: приватний медичний сектор, державно-приватне партнерство, сталість, розвиток, мотивація.

Вступ. Стійкість системи охорони здоров'я є глобальною проблемою у світлі таких викликів, як зростання населення, старіння, зростання очікувань громадськості, збільшення поширеності хронічних захворювань та множинних захворювань та нових та хронічних інфекційних захворювань [1-4]. Виклики стійкості в системі охорони здоров'я включають фрагментацію системи охорони здоров'я, обмеження робочої сили та інвестиції у вдосконалення технологій, що чинять тиск на фінансовий потенціал систем охорони здоров'я для задоволення потреб. Різні форми взаємодії та способи співпраці між державним та приватним секторами, відомі як державно-приватне партнерство (ДПП), все частіше вивчаються як засіб мобілізації ресурсів для підвищення спроможності та стійкості системи охорони здоров'я [5-7].

Мета роботи полягає у дослідженні складових мотивації розвитку приватного медичного сектору в системі державно-приватного партнерства на засадах сталості.

Об'єктом дослідження є визначення факторів та умов формування мотивації розвитку приватного медичного сектору в системі державно-приватного партнерства на засадах сталості.

Методи досліджень. Системний аналіз, методи аналізу та синтезу, методи узагальнення, евристичні методи.

Виклад основного матеріалу. Виклики стійкості в системі охорони здоров'я свідчать про наявність трьох джерел виникнення мотивів до забезпечення сталості розвитку приватного медичного сектору в системі державно-приватного партнерства. Перше джерело обумовлено законотворчою діяльністю держави у сфері

формування відповідальності суб'єктів господарювання за здійснення заходів з відтворення природно-ресурсного потенціалу та охорони навколишнього природного середовища. Водночас суб'єкти господарювання є центрами залучення, використання, споживання й обміну природними ресурсами та виробленої продукції найбільш оптимальним способом, тому другим джерелом мотивації є прагнення дотримання всесвітньо визнаних екологічних стандартів для забезпечення сталого розвитку. Третє джерело визначається власною активністю суб'єктів господарювання до розробки й ініціювання практичного впровадження розроблених стандартів екологічної спрямованості розвитку, що ґрунтується на засадах усвідомлення та постійної демонстрації підприємницької відповідальності та компетенції у сфері раціонального природокористування та охорони навколишнього середовища. Складання портфоліо мотивів суб'єктів господарювання до впровадження еколого-економічних стандартів розвитку являє собою інструмент оцінки альтернатив поведінки щодо формування й упровадження критеріїв якісних перетворень у господарській діяльності на користь сталого розвитку.

Отриманий портфоліо дозволяє порівняти фактичну ситуацію з майбутнім образом компанії із стратегічної точки зору й охопити всі можливі варіанти прийняття рішень у системі господарювання. Сектор 1 характеризує відсутність мотивації до розробки й упровадження екологічних стандартів екологічного розвитку суб'єктів господарювання. Така ситуація обумовлюється, передусім, наявністю конфлікту між забезпеченням екологічної якості господарських процесів та

економічного зростання і свідомою відмовою від екологічної діяльності задля одержання надприбутків.

Орієнтація на екологічні заходи, безперечно, приведе до зниження техногенного навантаження виробництва на довкілля, однак це призведе до більшого уповільнення темпів нагромадження основного капіталу, скорочення обсягів виробництва та споживання. В остаточному підсумку сформується ситуація, в якій зростання або навіть виживання суб'єктів господарювання неможливі. Система господарювання вичерпає всі ресурси, зокрема природні, за обмежений час і зруйнується. За таких обставин для забезпечення тривалості економічного розвитку й попередження зменшення суспільного блага потрібне втручання держави шляхом установлення екологічних обмежень у діяльності суб'єктів господарювання.

Мотиваційна позиція суб'єктів господарювання до впровадження стандартів екологічної спрямованості розвитку, представлена сектором 2, характеризує селективну політику управління розвитком, сутність якої полягає у прагненні до пріоритетного використання або екологічних, або економічних стандартів розвитку. При цьому мотиваційні настанови під впливом нульової ціни природного середовища (адже довкілля розглядається як суспільне благо, що використовується безкоштовно, а плата за використання природних компонентів не є чітким вираженням їх цінності внаслідок відсутності можливості встановлення справедливої ціни) більшою мірою не спонукають до скорочення обсягів споживання ресурсів, розвитку нових екологобезпечних технологій.

Формування мотивації до впровадження еколого-економічних стандартів, що характеризується сектором 3, відбувається в рамках середніх темпів економічного зростання та з

надмірним використанням у господарській діяльності екологічних стандартів. Вирішення конфлікту між економічним зростанням та екологічною деградацією в сучасному господарському просторі для суб'єктів із даним рівнем мотивації можливе при впровадженні Концепції нульового економічного зростання, що орієнтована на вирішення екологічних проблем, пов'язаних з антропогенним забрудненням довкілля та прискоренням темпів вичерпання природних ресурсів за рахунок уповільнення темпів економічного зростання та його подальшого стримування (Д. Медоуз).

Негативний ефект також буде виявлятися у скороченні обсягів нагромадження основного капіталу внаслідок падіння темпів виробництва й обсягів споживання.

Позиціонування мотивів суб'єктів господарювання в секторі 4 становить підґрунтя для ефективного впровадження Концепції сталого розвитку, народження якої датується 1980 р., коли Міжнародний союз збереження природи і природних ресурсів розвивав стратегію управління з «метою досягнення сталого розвитку через зберігання існуючих ресурсів».

Висновок. Таким чином приватний медичний сектор є відкритою системою, що характеризується наявністю зв'язків із постачальниками, державою через оподаткування, суспільством через збут виробленої продукції, довкіллям через здійснення природоохоронних заходів. Уповільнення темпів економічного зростання призведе до зниження інтенсивності взаємозв'язків, а пов'язані із суб'єктом господарювання інші суб'єкти також уповільнюватимуть темпи власного економічного розвитку, що негативно позначиться на розвитку національної економіки в цілому.

References

1. O'Faircheallaigh, C., 2010. Public participation and environmental impact assessment: purposes, implications, and lessons for public policy making. *Environ. Impact Assess. Rev.* 30, 19-27.
2. McQuaid, R. W. (2000), The theory of partnerships—why have partnerships? In Osborne, S. P. (Ed), *Managing Public-Private Partnerships for Public Services: An International Perspective* (Routledge, London), pp. 9–35.
- 3 Jones, R. A. (2000), The European Union as a promoter of public-private partnerships. *International Journal of Public and Private Sector Partnerships*, 3, 1, pp. 31–44.
4. Cui, C.; Liu, Y.; Hope, A.; Wang, J. Review of studies on the public-private partnerships (PPP) for

- infrastructure projects. *Int. J. Proj. Manag.* 2018, 36, 773–794.
5. Wang, H.; Liu, Y.; Xiong, W.; Song, J. The moderating role of governance environment on the relationship between risk allocation and private investment in PPP markets: Evidence from developing countries. *Int. J. Proj. Manag.* 2019, 37, 117–130.
6. Osei-Kyei, R.; Chan, A.P.C.; Javed, A.; Ameyaw, E.E. Critical success criteria for public-private partnership projects: International experts' opinion. *Int. J. Strateg. Prop. Manag.* 2017, 21, 87–100.
7. Grimsey, D.; Lewis, M.K. Are public private partnerships value for money? Evaluating alternative approaches and comparing academic and practitioner views. *Account. Forum* 2005, 29, 345–378.

Надійшла до редакції 06.10.2019р.

Попова Ольга Юріївна - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управління і фінансово-економічної безпеки ДВНЗ «Донецький національний технічний університет», Покровськ

E-mail: olha.popova@donntu.edu.ua

Кравченко Сергій Іванович - кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри економіки підприємства ДВНЗ «Донецький національний технічний університет», Покровськ

E-mail: sergey.kravchenko@donntu.edu.ua

Подлужна Наталія Олександрівна - доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри економіки, обліку і оподаткування ДВНЗ «Донецький національний технічний університет», Покровськ

E-mail: nataliia.podluzhna@donntu.edu.ua

MOTIVATION FOR THE DEVELOPMENT OF THE PRIVATE MEDICAL SECTOR IN THE SYSTEM OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP ON THE BASIS OF SUSTAINABILITY

The aim of the work is to study the motivation for the development of the private medical sector in the system of public-private partnership on the basis of sustainability.

Results. Emphasis is placed on the challenges of sustainability in the health care system, including the fragmentation of the health care system, labor constraints, and investment in improving technologies that put pressure on the financial capacity of health systems to meet needs. It has been shown that various forms of interaction and ways of cooperation between the public and private sectors, known as public-private partnerships, are increasingly being studied as a means of mobilizing resources to increase the capacity and sustainability of the health care system. public-private partnership on the basis of sustainability. Recommendations for building a portfolio of basic motives for the development of the private medical sector in the system of public-private partnership on the basis of sustainability.

Key words: private medical sector, public-private partnership, sustainability, development, motivation.

Popova Olga - Doctor of Economic Sciences, Professor, Head of the Department of Management and Financial and Economic Security of Donetsk National Technical University; Donetsk region, Pokrovsk

E-mail: olha.popova@donntu.edu.ua

Kravchenko Serhii - Candidate of Economic Science, Docent, Professor of the Department of Enterprises Economics of Donetsk National Technical University; Donetsk region, Pokrovsk

E-mail: sergey.kravchenko@donntu.edu.ua

Podluzhna Natliia - Doctor of Economics Science, Docent, Head of the Department of Economics, Accounting and Taxation of Donetsk National Technical University; Donetsk region, Pokrovsk

E-mail: nataliia.podluzhna@donntu.edu.ua

МОТИВАЦИЯ РАЗВИТИЯ ЧАСТНОГО МЕДИЦИНСКОГО СЕКТОРА В СИСТЕМЕ ГОСУДАРСТВЕННО-ЧАСТНОГО ПАРТНЕРСТВА НА ОСНОВЕ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ

Цель работы - изучить мотивацию развития частного медицинского сектора в системе государственно-частного партнерства на основе устойчивости.

Полученные результаты. Акцент делается на проблемах устойчивости системы здравоохранения, включая фрагментацию системы здравоохранения, нехватку рабочей силы и инвестиции в совершенствование технологий, которые оказывают давление на финансовые возможности систем здравоохранения для удовлетворения потребностей. Было показано, что различные формы взаимодействия и способы сотрудничества между государственным и частным секторами, известные как государственно-частные партнерства, все чаще изучаются как средства мобилизации ресурсов для повышения потенциала и устойчивости системы здравоохранения. государственно-частное партнерство на основе устойчивости. Рекомендации по формированию портфеля основных мотивов развития частного медицинского сектора в системе государственно-частного партнерства на основе устойчивости.

Ключевые слова: частный медицинский сектор, государственно-частное партнерство, устойчивость, развитие, мотивация.

Попова Ольга Юрьевна - доктор экономических наук, профессор, заведующая кафедрой управления и финансово-экономической безопасности, Донецкий национальный технический университет, Покровск

E-mail: olha.popova@donntu.edu.ua

Кравченко Сергей Иванович - кандидат экономических наук, доцент, профессор кафедры экономики предприятия, Донецкий национальный технический университет, Покровск

E-mail: sergey.kravchenko@donntu.edu.ua

Подлужная Наталья Александровна - доктор экономических наук, доцент, заведующая кафедрой экономики, учета и налогообложения, Донецкий национальный технический университет, Покровск

E-mail: nataliia.podluzhna@donntu.edu.ua